

викликано відсутністю власної української держави, а також польські, єврейські, татарські тощо). Тоді ж виникли і перші бібліотеки для сліпих та осіб з обмеженими можливостями.

У кінці XIX ст. – на початку XX ст. розвиток суспільної та національної свідомості досягає рівня, коли у суспільстві сформований значний прошарок освічених учених як російських, так і українських, у різних сферах науки та культури, які розуміють велике значення бібліотеки як соціального інституту держави, котрий забезпечує функціонування суспільства в усіх сферах його існування і виконує специфічні завдання як частина системи науки, освіти, культури та, певною мірою, державного управління. Цей період характеризується згуртуванням бібліотечної спільноти, створенням професійних громадських об'єднань та товариств, розумінням необхідності переходу від стихійного розвитку бібліотек та бібліотечної справи до створення наукових та організаційних засад управління цим процесом. На той час вже поширилася думка про необхідність створення бібліотечної мережі, державного фінансування публічних бібліотек, законодавства про обов'язковий примірник, формування єдиних засад бібліотечної технології для бібліотек різного виду тощо. Отже, прикладне бібліотекознавство набуло значного розвитку і тим самим було створено підґрунтя для формування теоретичних засад бібліотекознавства як окремої наукової дисципліни та галузі науки, почалися перші, іноді дискусійні, узагальнення бібліотечного досвіду, відкрито структурні бібліотекознавчі підрозділи, порушено питання спеціальної освіти.

Поруч з осмисленням самостійності бібліотекознавства, постановкою питання про взаємозв'язок практичних і теоретичних питань бібліотечної сфе-

ри почала формуватися й національна школа бібліографів та книгознавців. Почався розвиток наукових засад вітчизняного книгознавства, національної бібліографії, форм і методів організації бібліотек, бібліотечної роботи та бібліографічної діяльності. Навколо питань **використання бібліотечних фондів** згуртовується група вчених, які опрацьовують питання бібліографії та книгознавства, передусім, бібліографічного репертуару української книги та історії книги. Характерною особливістю цієї стадії бібліотечної науки було те, що теоретичні питання бібліографії та історії і теорії книги розвивалися фахівцями, які розглядали бібліотеку як базу для наукових досліджень, – це характеризувало початкову стадію формування системи галузевих наук, пов'язаних з бібліотечною галуззю.

Разом з тим, специфіка України полягала в тому, що вона існувала на території інших держав, тому не мала власних національних установ в галузі науки, освіти, культури, передусім академії, університету, бібліотеки, музею, архіву, театру, власної Книжкової палати, а також державних органів, які б дозволили здійснювати управління бібліотечною справою і проводити координацію у галузі створення бібліотечного фонду. На початку XX ст. українські бібліотеки були представлені лише народними бібліотеками та бібліотеками «просвіт», наукових «громад» і товариств, зокрема наукових – НТШ та УНТ, які можна вважати науковими спеціалізованими бібліотеками, де створювалися великі фонди українознавчої літератури, а у системі наукових товариств існувала когорта українських діячів, котрі працювали на національну українську школу, освіту, науку, книгу, бібліографію.

Міжнародні конференції

23-28 травня 2005 р. в Санкт-Петербурзі відбудеться щорічна конференція Російської бібліотечної асоціації, присвячена 10-й річниці встановлення Всеросійського дня бібліотек і 10-річчю заснування Російської бібліотечної асоціації (РБА).

Конференція проводиться за підтримки Міністерства культури і масових комунікацій Російської Федерації, Федерального агентства з культури і кінематографії, Уряду Санкт-Петербурга та Уряду Ленінградської області, Петербурзького бібліотечного товариства та бібліотек Санкт-Петербурга.

Професійна програма конференції РБА (X щорічної сесії) передбачає обговорення на пленарних засіданнях конференції, засіданнях секцій, круглих столів, семінарах спільних для всіх бібліотек проблем за основною темою конференції **«Бібліотеки науки, освіти, просвітництву, вихованню»**.

На пленарному засіданні конференції передбачається прийняття документа «Стратегія розвитку Російської бібліотечної асоціації в 2005–2010 рр.», а також відбудуться вибори до Ради РБА.

У ході конференції РБА будуть працювати VI Виставка видавничої продукції, нових інформаційних технологій, продуктів, товарів, послуг, яку в 2005 році РБА проводить спільно з Міжнародною ярмаркою «Невський книжковий форум» у Льодовому палаці 26–29 травня 2005 р., де також будуть проходити засідання всіх секцій і круглих столів РБА.

Секретаріат РБА до 5 травня 2005 р. здійснює відбір доповідей та повідомлень на конференцію, які слід надсилати електронною поштою за адресою: rba@nlr.ru.

Докладнішу інформацію про конференцію можна отримати за адресою:

<http://www.rba.ru:8101/piter/programm.html>